Samenvatting

Rob Bregman

Columnist Ben Wijffelaars beschrijft zijn midzomer-gedachten bij het kijken naar zijn cactussen die gewoon doorgaan met hun alledaagse leven.

Theo Heijnsdijk vervolgt zijn serie over de Verkade-boeken uit de jaren ’30 van de vorige eeuw met *Stapelia grandiflora.* Deze soort was eind 18e eeuw gevonden door de Schotse plantenzoeker Francis Masson tijdens een expeditie naar Zuid-Afrika. Op basis van DNA-onderzoek stelde de Zuid-Afrikaanse botanicus Peter Bruyns in 2012 voor om het geslacht *Stapelia* onder te brengen in het geslacht *Ceropegia*, een nogal omstreden opvatting. Nu worden veel stapeliasoorten samen beschouwd als één grote hybridenzwerm, vanwege een aantal steeds veranderende kenmerken. De bloemen verspreiden de geur van rottend vlees die aasvliegen aantrekt om de bloemen te bestuiven voordat de vliegen hun vergissing bemerken. De vrucht is een zgn. kokervrucht die bestaat uit twee rechtopstaande vruchtbladen (carpellen). De ronde platte zaden zijn voorzien van een toefje haren, een aanpassing aan verspreiding door de wind. De natuurlijke groeiplaatsen zijn te vinden in de Grote en Kleine Karoo, in de delen waar het ‘s zomers regent. Stapelia’s zijn gemakkelijk te stekken. In cultuur hebben ze nogal eens last van wolluizen die zich verschuilen aan de voet van de stammetjes.

Annemieke van Ling start met een serie artikelen over het vetplantengeslacht *Haworthia*, ook planten uit Zuid-Afrika die vooral in de schaduw van andere planten groeien. Ze heeft over deze planten veel contact met andere liefhebbers via de sociale media.

Bertus Spee is toe aan deel 146 van zijn lopende serie van 3 of 4 korte stukjes over interessante succulente planten. Deze keer zijn dat *Dactylopsis digitata*, *Euphorbia susannae*, *Euphorbia caerulescens* en *Tylecodon paniculatus*.

Wolter ten Hoeve bespreekt *Aloe polyphylla*, een opmerkelijke bladsucculent waarvan de bladeren in een spiraal zijn gerangschikt. Wolter beschrijft hoe deze soort moet worden gezaaid. In ons land kunnen deze planten zonder enige bescherming buiten in de rotstuin worden gekweekt.

Aiko Talens kocht op een plantenbeurs drie exemplaren van *Resnova megaphylla,* een bolgewas uit de hyacintenfamilie. Uit de bol ontspringen twee grote, plat op de bodem liggende, succulente bladeren. In tegenstelling tot veel andere Zuid-Afrikaanse bolgewassen groeit en bloeit deze soort in onze zomerperiode.

Henk Ruinaard publiceert de resultaten van zijn onderzoek van functionele tweehuizigheid in het geslacht *Echinocereus*. Tweehuizigheid (dioecie) is een eigenschap van veel bloemplanten om zelfbestuiving te voorkomen, en aldus het gevaar van inteelt te verkleinen. Ze doen dit door alleen mannelijke planten (met alleen meeldraadbloemen) te vormen of alleen vrouwelijke planten met alleen stamperbloemen. Bij soorten met tweeslachtige bloemen komt het vaak voor dat meeldraden en stampers in één bloem óf ruimtelijk gescheiden zijn óf niet gelijktijdig rijp zijn. Dat heet functionele tweehuizigheid. Henk kon al deze processen in *Echinocereu*s vaststellen, alsmede het bestaan van éénslachtige bloemen. Tweehuizigheid komt relatief vaak voor in hybriden. Een nadeel hiervan is wel dat in een triploide populatie de totale zaadproductie 50% lager is dan normaal.

Aiko Talens heeft een voorliefde voor het cactusgeslacht *Gymnocalycium*. Een van zijn favoriete soorten is *G. vatteri,* en vooral zijn variëteit *unguispinum.* Aiko beschrijft de variabiliteit binnen deze soort. In de natuur zijn er (zoals vaak voorkomt) tussen populaties van een soort morfologische verschillen. Ook bij planten die ooit zijn verspreid door onze voormalige hoofdredacteur Ludwig Bercht zijn zulke verschillen te zien.

Aat van Uijen schrijft in deel 4 van zijn serie over epifytische cactussen getiteld ‘Gallery epiphyte’ over *Pfeiffera miyagawae.* Deze soort werd gevonden in 1974 in centraal Bolivia. Er blijken sindsdien planten van slechts twee klonen in omloop te zijn, dus voor zaadvorming is het van belang om planten van beide klonen in bezit te hebben.

Wolter ten Hoeve geeft weer zijn gebruikelijk overzicht van de inhoud van enkele buitenlandse tijdschriften over succulente planten.

Tom Twijnstra was 25 jaar geleden onder de indruk van de meters hoge, majestueuze puya’s (Bromeliaceae) in Peru die hij op foto’s zag. Hij kweekte ze uit zaad maar gezien de zeer trage groei duurt het nog wel 50 jaar voordat ze zo groot zijn als op de foto’s.